

הצעה לפעילות במדעים: "אמת או שקר מהחלל!"

שם המערך	"אמת או שקר מהחלל!"
תקציר	מערך להעמקת ההכרות עם הירח מבוסס המשחק המשעשע: "אמת או שקר?"
גילאים	ז' – ט'
נושא בתכנית הלימודים	חלל

מטרת הפעילות: העמקת הידע בתחום החלל באופן חווייתי ומשעשע.

ציוד נחוץ: כרטיסים גזורים מתוך הנספח.

מבנה הפעילות:

זמן מומלץ	פעילות
5 דקות	1. פתיחה
10 דקות	2. חלוקה לקבוצות וחלוקת כרטיסים
10 דקות	3. עבודה בקבוצות
20 דקות	4. סבב "אמת או שקר?"
5 דקות	5. סיכום

פירוט:

1. פתיחה. משך זמן: 5 דקות

ספרו לתלמידים כי בקרוב מאוד תשגר ישראל את החללית הישראלית הראשונה לירח ואת החללית הפרטית הראשונה בעולם! אירוע דרמטי זה הוא הזדמנות להכיר את הירח הכרות מעמיקה יותר.

2. חלוקה לקבוצות. משך זמן: 10 דקות

חלקו את התלמידים לזוגות או לשלוש. לזוג או לשלושה נקרא צוות. פצלו את הצוותים לשתי קבוצות כשבכל קבוצה לכל היותר שמונה צוותים.

בנספח תמצאו שמונה כרטיסים שאותם יש להפיק פעמיים.

ספקו לכל קבוצה שמיניה אחת כזו שתחולק בין הצוותים. כל צוות מקבל כרטיס אחד.

3. עבודה בצוות. משך זמן: 10 דקות.

כל צוות מאתר עובדה שקרית כסיפור חלופי לסיפור האמת המופיע בכרטיס שקיבל הצוות. המטרה היא להקשות ככל הניתן על הצוותים האחרים לזהות איזו מבין העובדות נכונה ואיזו מביניהן שקרית.

4. סבב: "אמת או שקר"? : 20 דקות.

כל צוות מציג בתורו את סיפור האמת וסיפור השקר באופן שנועד לבלב ככל הניתן את המקשיבים. כללי חלוקת הניקוד:

על כל צוות שטעה בזיהוי הסיפור האמיתי הצוות המציג מקבל **4 נקודות**.

על כל זיהוי נכון שהצוות זיהה אצל אחרים הוא זוכה ב**2 נקודות**.

הצוות הזוכה הוא הצוות שהצליח לצבור את מספר הנקודות הגבוה ביותר!

5. סיכום. משך זמן: 5 דקות.

דונו עם בחווייה שחוו בשיעור. מה הצליח להפתיע אותם אילו עובדות בלטו במיוחד, ממה נהנו ומה היו רוצים להציע כסיפור למערך?

לירח!

נספח:

להדפיס בשני עותקים ולגזור כל תמונה בנפרד (מומלץ אם אפשר – לניילן).

מתוך [אתר ילדיות](#)

בירח אין אטמוספירה. כוח המשיכה בירח קטן
מכדי שיוכל להחזיק שכבת גזים בקרבתו.
זאת אומרת שבירח אין אוויר ולכן אין גם חמצן
(שהוא חלק מהגזים שבאוויר בכדור הארץ).

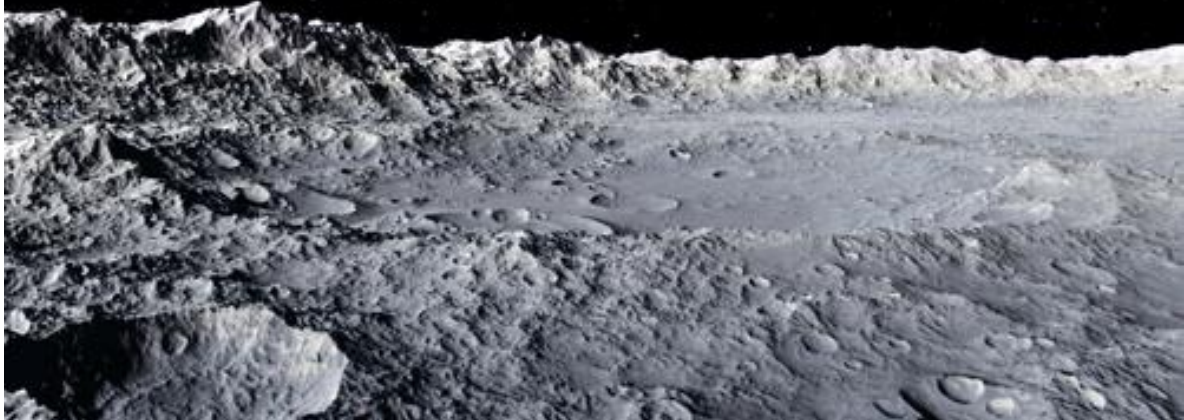

גם הירח, כמו כדור הארץ, סובב סביב עצמו,
אך בקצב איטי הרבה יותר.
יום בירח אורך (שימו לב) שבועיים! גם הלילה
בירח - אורכו שבועיים.

בשיא היום מאוד חם ובשיא הלילה מאוד קר.
הטמפרטורה נעה בין 170 מעלות מתחת לאפס
ל 134 מעלות מעל לאפס.
הקיצוניות הזאת מתקיימת בשל העובדה שאין
לירח אטמוספירה.

על פני שטח הירח מכתשים רבים (מאות אלפי מכתשים),
הרים, בקעות ומישורים נרחבים.

אין מים במצב נוזלי על הירח.
לאחרונה התגלו מים במצב צבירה של קרח
מתחת לפני השטח באזורי הקטבים של הירח.

על הירח כוח המשיכה הוא כשישית מכח המשיכה
בכדור הארץ. אדם השוקל 60 ק"ג בכדור הארץ, על
הירח ישקול כ-10 ק"ג, קל יותר.

הקרקע סלעית, מכוסה בשכבת אבק בהירה: פני השטח
מכוסים באבק ירחי. בעת מגע האבק מסוגל להתפזר לכל
כיוון והוא נדבק בקלות לאובייקטים שונים בזכות תכונותיו
הצמיגיות. האבק כל כך דק שמסוגל לחדור למערכות
השונות של החלליות.

בתמונה של נאס"א שעברה ריטוש, טביעת נעל של אסטרונאוט על קרקע
הירח. הטביעה עודנה שם, יש לכם מושג מדוע? חשבו מה אין על הירח?